

I M O B A

V Praze dne 15. ledna 2018

Evropský úřad pro boj proti podvodům
rue Joseph II, 30
B-1049 Brusel
Belgie

k rukám úřadujícího generální ředitele Nicolase Iletta

na vědomí:
Evropská komise
Rue de la Loi / Wetstraat 200
B-1049 Brusel
Belgie

k rukám předsedy Evropské komise, pana Jean-Claude Junckera

Evropská komise
Rue de la Loi / Wetstraat 200
B-1049 Brusel
Belgie

k rukám evropského komisaře, pana Günther H. Oettingera

Evropský úřad pro boj proti podvodům
rue Joseph II, 30
B-1049 Brusel
Belgie

k rukám členů dozorčí rady

Úřad Evropského ochránce práv
1 avenue du Président Robert Schuman
F-67001 Strasbourg
Francie

k rukám evropské ochránkyně práv, paní Emily O'Reilly

I M O B A

Věc:

**Otevřený dopis společnosti IMOBA, a.s. – právního nástupce společnosti Farma Čapí hnízdo, a.s.,
ohledně vyšetřování OF/2015/1348/B4**

Vážený pane řediteli,

společnost IMOBA, a.s. (dále jen „**IMOBA**“) považuje tímto dopisem za nezbytné reagovat na ukončení vyšetřování projektu č. CZ.1.15/2.1.00 04.00095 „Multifunkční kongresový areál Čapí hnízdo“ (dále jen „Vyšetřování“) a vydání závěrečné zprávy z Vyšetřování (dále jen „**Závěrečná zpráva**“), jejíž překlad do českého jazyka byl zveřejněn na zpravodajském webu www.zpravy.aktualne.cz.

Společnost IMOBA byla vedena jako osoba dotčená Vyšetřováním a v průběhu Vyšetřování opakovaně sdělovala Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (dále jen „**OLAF**“) výhrady proti vedení Vyšetřování a postupu úřadu OLAF, avšak nikdy na ně nebyl brán zřetel. Pokud vyšetřovatelé OLAF argumenty společnosti IMOBA vůbec zmínili v Závěrečné zprávě, nijak se s nimi věcně nevyřádali. Celá řada naprosto klíčových otázek zůstala nezodpovězena a pochybnosti o protiprávnosti postupu úřadu OLAF tak přetrvávají.

Z tohoto důvodu se nyní obracíme přímo na Vás, jako nejvyššího představitele úřadu OLAF, neboť jsme názoru, že je to především samotné vedení úřadu OLAF, které by mělo mít zájem na objasnění níže uvedených a nadále nezodpovězených otázek, které zavadávají vážné obavy z toho, zda postup úřadu OLAF v této věci nemohl být ovlivněn zákulisními tlaky určitých skupin, které mají zájem politicky a mediálně poškodit současného předsedu vlády České republiky, pana Andreje Babiše.

I. Mohla být společnost IMOBA úřadem OLAF vyšetřována?

Společnost IMOBA se předně podivuje nad tím a žádá o vysvětlení, jak mohla být v rámci Vyšetřování vůbec vyšetřována ze spáchání podvodu a poškození finančních zájmů Evropské unie, když v době údajného spáchání těchto trestných činů nebyla v České republice ještě zavedena trestní odpovědnost právnických osob. Protože evropské právo neobsahuje žádnou bezprostředně účinnou právní úpravu těchto trestných činů a způsobu jejich trestání, může se podezření opírat pouze o vnitrostátní české právo, které však před 1. lednem 2012 trestní odpovědnost právnických osob neznalo. Společnost Farma Čapí hnízdo, a.s., natož pak její právní nástupce společnost IMOBA, se tak nemohla dopustit žádného trestného činu před rokem 2012.

Zařazením společnosti IMOBA do vyšetřování tak došlo k porušení základního imperativu právního státu, a to zásady „není zločinu bez zákona“, podle které nikdo nemůže být trestně odpovědný za jednání, které v době jeho spáchání nebylo trestné. Proč o této skutečnosti vyšetřovatelé OLAF v Závěrečné

I M O B A

zprávě zcela pomlčeli? Je vyšetřovatelům OLAF – jako údajným špičkovým profesionálům – známo rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie C-42/17 ze dne 5. 12. 2017, které výslovně uvádí, že evropské orgány jsou povinny tento princip respektovat?

II. Byl úřad OLAF k Vyšetřování kompetentní?

Další zcela klíčovou otázkou je, z čeho úřad OLAF dovodil svou pravomoc (kompetenci) k zahájení Vyšetřování. Podle tzv. principu subsidiarity, zakotveného v primárním právu EU, mohou evropské instituce konat pouze tehdy, pokud zamýšleného výsledku nemůže být lépe dosaženo na úrovni členského státu. Je však všeobecně známo, že totožnou věc aktivně vyšetřuje i Policie ČR. Úřad OLAF nedisponuje žádnými pravomocemi, které by překračovaly ve vztahu k dané věci možnosti Policie ČR. Nevěděli snad vyšetřovatelé OLAF, že se tato (pseudo)kauza týká pouze území České republiky a nezahrnuje jurisdikci žádného jiného členského státu? Nebyl si úřad OLAF vědom toho, že Policie ČR disponuje mnohem širšími pravomocemi na území České republiky než on sám, a že je to pouze Policie ČR, která může výsledky svého vyšetřování zhmotnit v trestním stíhání jednotlivých pachatelů? To jsou klíčové otázky, které Závěrečná zpráva (opět) zcela pomíjí, byť jde o okolnosti, které mají naprosto zásadní vliv na legalitu a legitimitu celého Vyšetřování a ze strany společnosti IMOBA byly v průběhu řízení opakovaně výslovně namítány.

III. Proč se úřad OLAF nechal při Vyšetřování ovlivňovat třetími osobami?

Mimořádné pochybnosti vyvolává i skutečnost, že se úřad OLAF ve své právní kvalifikaci zřejmě nechal ovlivnit auditní zprávou vypracovanou na objednávku časopisu „Reportér“ společností Good Governance, s.r.o. založené Ing. Lukášem Wagenknechtem, který se v českém veřejném prostoru dlouhodobě a neoprávněně snaží očerňovat Projekt, a to pravděpodobně na politickou objednávku. Podle našeho názoru, jde s největší pravděpodobností o stejnou osobu, která podala na úřad OLAF anonymní oznámení, na základě kterého bylo zahájeno Vyšetřování. Společnosti IMOBA je známo, že úřad OLAF z této auditní zprávy ještě před jejím uveřejněním časopisem „Reportér“ čerpal a téměř půl roku před uzavřením Vyšetřování slovo od slova zkopíroval část jejího obsahu do dokumentu pro Policii ČR, ve kterém uvedl (a to ještě před dokončením dokazování!) své předčasné závěry z Vyšetřování. Proč úřad OLAF v rámci Vyšetřování spolupracoval s osobami, které s Vyšetřováním neměli nic společného, snad s výjimkou úmyslu poškodit v českém mediálním prostoru Projekt a pana Andreje Babiše? Jak mohl úřad OLAF vést Vyšetřování objektivně, nestranně a v souladu s ústavním principem presumpce nevinoty, pokud si svůj názor na věc utvořil ještě před skončením dokazování? Je zjevné, že pokud úřad OLAF vyvodil konečné závěry z Vyšetřování zanedlouho po jeho zahájení, jakékoliv další tvrzení či důkazy předkládané společností IMOBA či jinými dotčenými osobami mohly mít jen stěží jakýkoliv vliv na závěry úřadu OLAF, neboť s nimi bylo nutně zacházeno tak, aby zapadly do předčasně učiněných závěrů vyšetřovatelů OLAF.

I M O B A

IV. Proč bylo soustavně porušováno právo na obhajobu společnosti IMOBA?

Znepokojující je i to, jakým způsobem úřad OLAF v průběhu celého Vyšetřování flagrantně porušoval ústavně zakotvené právo společnosti IMOBA na obhajobu. Lze se ptát, proč společnosti IMOBA nikdy nebylo sděleno ani jaký delikt (trestný čin) úřad OLAF vyšetřuje, ani jakým skutkem (jednáním) se ho měla společnost dopustit? Navíc, v příkrém rozporu s evropským právem se společnost IMOBA nikdy nemohla řádně vyjádřit ke všem skutečnostem, které se jí v rámci Vyšetřování týkaly, neboť z některých dokumentů (např. znalecké posudky) jí byly poskytnuty pouze útržky či účelově vybrané fragmenty, které bez znalosti otázek, použitých podkladů a příslušného kontextu nebylo možno pochopit ani přezkoumat. Společnosti IMOBA nebylo dále nikdy umožněno vykonat své ústavní právo nahlédnout do vyšetřovacího spisu, a to s poukazem na sekundární právní předpisy, kterým je však v této věci jasně nadřazena Listina základních práv EU. Těžko se hledá jakýkoliv jiný motiv těchto závažných pochybení, než že úřad OLAF chtěl společnosti IMOBA záměrně znemožnit účinné uplatnění jejího práva na obhajobu. Společnost IMOBA se tak ocitla v situaci nápadně připomínající děj románu F. Kafky Proces, kdy byla nucena bránit se proti obvinění, jehož obsah jí nikdy nebyl řádně sdělen a jakékoliv její výhrady vůči způsobu vedení vyšetřování byly zcela opomíjeny.

V. Proč si úřad OLAF ex post domýšlí pravidla o definici malého a středního podniku?

I pokud odhlédneme od výše uvedených procesních pochybení úřadu OLAF, zcela nesprávné je i jeho hmotněprávní posouzení, a to především ohledně ústřední otázky celého Vyšetřování, a to, zda byla Farma Čapí hnízdo, a.s. (právní předchůdce společnosti IMOBA) v době podání žádosti o dotaci na Projekt malým a středním podnikem či nikoliv. Relevantním pramenem pro analýzu této věci mohou být pouze a jediné dotační podmínky a dotační smlouva, na jejichž základě byla dotace na Projekt přiznána. Oba dva tyto dokumenty svorně odkazují na Doporučení Komise o definici mikropodniků a malých a středních podniků, podle jejíhož znění je absolutně vyloučeno, aby byla Farma Čapí hnízdo, a.s. považována za velký podnik propojený se skupinou Agrofert. Úřad OLAF si však tato jasná a zřejmá pravidla svévolně dotvořil, a to za pomoci pozdější judikatury Soudního dvora EU a příručky Evropské komise z let 2014 až 2016, tedy dokumentů, které vznikly až několik let po přiznání dotace. Položil si úřad OLAF otázku, zda je retroaktivní aplikace těchto změn přípustná, vede-li ve svém důsledku k rozšiřování podmínek trestní odpovědnosti osob, které o dotaci žádaly a v dobré víře spoléhaly na tehdy platná pravidla? Jak měly tyto osoby předvídat, že později dojde k faktickému popření znění Doporučení Komise, z něhož vycházela nejen žádost Farmy Čapí hnízdo, a.s., ale i řady jiných žadatelů o dotaci v tehdejší době?

Pokud Evropská komise (jmenovitě OLAF) měla za to, že pravidla jsou zcela jiná, než jaká se tehdy uváděla v Doporučení Komise, pak sama uvedla Farma Čapí hnízdo, a.s. a řadu jiných žadatelů v omyl a nedostala své povinnosti řádně chránit finanční zájmy EU. Navíc, i pokud bychom přijmuli tyto dodatečné změny ve znění Doporučení Komise, je třeba vidět, že aby mohlo být konstatováno propojení

I M O B A

Farmy Čapí hnízdo, a.s. a skupiny Agrofert přes skupinu fyzických osob, stále bylo potřeba, aby mezi společnostmi existoval některý z korporálních vztahů popsaných v článku 3 odst. 3 přílohy Doporučení Komise a tyto společnosti podnikaly na stejných či sousedních relevantních trzích. Proč vyšetřovatelé OLAF tyto podmínky v Závěrečné zprávě zcela ignorovali a naplnění těchto podmínek nijak neprokazovali? Měla vůbec vyšetřovatelka Zuzana Harmathová vysokoškolské vzdělání v oboru právo, aby mohla odborně tyto otázky posoudit? Dle dostupných informací nikoliv, podobně jako další dva vyšetřovatelé.

VI. Závěr

S ohledem na to, že Závěrečná zpráva se s výše uvedenými otázkami zásadního významu věcně nijak nevyřádala, nezbyvá společnosti IMOBA než se obrátit s žádostí o jejich vysvětlení přímo na Vás, jako nejvyššího představitele úřadu OLAF. Pokud tyto otázky nebudou bez zbytečného odkladu vysvětleny, hrozí dle společnosti IMOBA paralyzování celého dotačního systému EU, neboť pokud se žadatelé o dotaci nemohou spolehnout na znění pravidel platných a účinných v době podání žádosti o dotaci, musí neustále počítat s jejich pozdějšími a nepředvídatelnými změnami a v návaznosti na jejichž nerespektování lze dovodit jejich trestní odpovědnost, nelze očekávat, že by tato enormní a ničím neodůvodněná rizika někdo nadále dobrovolně přejímal.

S úctou

Za IMOBA, a.s.
Mgr. Václav Knotek
Předseda představenstva